

Pionki – gmina miejska

Urząd Gminy Pionki
ul. Zwycięstwa 6a,
26-670 Pionki

Gmina miejska Pionki położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie radomskim. Miasto zlokalizowane jest w sercu Puszczy Kozienickiej, 100 km od Warszawy, 20 km od Dębina. Posiada dogodne, bezpośrednie połączenia drogowe i kolejowe z wieloma miastami w Polsce. Znajduje się na linii kolejowej Radom-Dęblin. Położenie miasta wśród bogatej szaty roślinnej, niepowtarzalnych krajobrazów oraz bogato rozwinięta infrastruktura do uprawiania sportów, zarówno amatorskich jak i wyczynowych przyciąga niejednego turystę, zawodowca, amatora do skorzystania z oferty rekreacyjnej miasta. Powierzchnia gminy miejskiej Pionki wynosi 18 km². W 2019 roku liczba ludności wyniosła ponad 18 000 osób.

Pionki posiadają walory, które stanowią o ich atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej. Wiąże się to z usytuowaniem miasta na obszarze atrakcyjnym przyrodniczo oraz z zagospodarowaniem 16 ha Stawu Górnego i terenów Puszczy Kozienickiej. Położenie miasta na skraju Puszczy Kozienickiej, wśród bogatej szaty roślinnej, niepowtarzalnych krajobrazów oraz bogato rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna zachęcają do korzystania z oferty rekreacyjnej miasta. Największym walorem Puszczy jest jej naturalne bogactwo fauny i flory. Przyrodniczo-kulturowa i historyczna różnorodność Puszczy Kozienickiej sprawia, iż na jej terenie preferowane są prawie wszystkie formy wypoczynku. Przez teren Parku przebiega 9 oznakowanych szlaków turystycznych o łącznej długości 186 km. Są to przeważnie fragmenty długich kilkudniowych tras wychodzących lub kończących się poza terenem Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Dodatkowo turyści mają do dyspozycji około 300 km szlaków nieoznakowanych. Walory przyrodnicze i unikatowy klimat to aspekty, które Miasto Pionki stara się wykorzystać poprzez rozbudowę i poprawę istniejącej infrastruktury turystycznej – rekreacyjnej.¹

¹ Na podstawie materiału przekazanego w dniu 08.03.2023 r. przez Urząd Miasta Pionki

1. Rozwiązania Smart City w gminie miejskiej Pionki

1.1. EKO PRZYSTANKI

W 2022 r. Gmina Miasto Pionki zrealizowała zadanie polegające na budowie eko przystanków. Wspomniane miejsca zastąpiły dotychczasowe wiaty, które w żaden sposób nie przyczyniały się do poprawy środowiska naturalnego, co więcej – w upalny dzień nagrzewały się i stanowiły zagrożenie dla oczekujących na transport pasażerów.

Przystanki wyposażone zostały w panele fotowoltaiczne, których zadaniem jest zasilanie oświetlenia przystankowego, a także czujniki ruchu zapewniające oszczędność energii.

Ponadto posiadają tzw. zielone dachy porośnięte roślinnością odporną na niekorzystne warunki atmosferyczne oraz zielone ściany obrosnięte roślinnością pnącą.

Przedstawione rozwiązania wpływają na znaczne zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w pobliżu wiat. Instalacje te są także siedliskami dla owadów. Co więcej, zapewniają pasażerom schronienie przed upałami, silnymi wiatrami oraz opadami atmosferycznymi.

1.2. Mierniki zanieczyszczenia powietrza

Zła jakość powietrza staje się ostatnimi czasy jednym z poważniejszych problemów, z którymi muszą zmagać się władze lokalne nie tylko dużych aglomeracji, ale także małych miast. W celu monitorowania stanu jego zanieczyszczenia, także w Pionkach zainstalowane zostały specjalistyczne mierniki. Integracja tych urządzeń z siecią umożliwia społeczności stały dostęp do aktualnych pomiarów, dzięki czemu pionkowanie na bieżąco śledzić mogą w Internecie (strona www.pionki.pl lub bezpośrednio w serwisie <https://airly.org/pl/>) jakość powietrza w mieście. Gmina Miasto Pionki posiada 7 sztuk sensorów jakości powietrza zlokalizowanych na obiektach:

Sensory pobierają następujące dane pomiarowe:

1. Budynek Miejskiego Ośrodka Kultury– ul. Zakładowa	– temperaturę powietrza wyrażoną w stopniach Celsjusza,
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 – ul. Niepodległości dawna 15 Stycznia	– wilgotność,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 – ul. Kochanowskiego	– ciśnienie,
4. Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr nr 5 – ul. Targowa	– prędkość wiatru,
5. Publiczne Przedszkole Lipowy Zakątek – ul. Aleje Lipowe	– stężenie pyłów zawieszonych, PM1, PM2.5 oraz PM10.
6. Publiczne Przedszkole nr 2 – ul. Żeromskiego	
7. Budynek Lasów Państwowych – ul. Partyzantów	

Sensory przedstawiają zebrane dane pomiarowe zgodnie z europejskim wskaźnikiem jakości powietrza CAQI (Common Air Quality Index).

1.3. Projekt „Zielone Pionki - Zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w krajobrazie miejskim”

Celem przedmiotowego projektu jest poprawa jakości środowiska miejskiego prowadząca do poprawy jakości życia mieszkańców Pionek.

Celami szczegółowymi projektu są:

1. Przywrócenie różnorodności biologicznej terenów zielonych Miasta;
2. Ograniczenia występowania roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych;
3. Zwiększenie powierzchni zagospodarowanych terenów zielonych, w tym terenów biologicznie czynnych;
4. Zmniejszenie stopnia zdegradowanych miejskich terenów zielonych;
5. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń emitowanych do środowiska;
6. Zmniejszenie hałasu przyulicznego;
7. Zmniejszenie spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych;
8. Poprawa stateczności zboczy i skarp przyulicznych i na innych terenach zielonych;
9. Zwiększenie atrakcyjności terenów zielonych Miasta dla Mieszkańców i zwiększenie ich walorów użytkowych.

W ramach zadania zrewitalizowano aż 5 zdegradowanych obszarów. Utworzone tereny zielone stanowią teraz miejsca wypoczynku dla miejskiej społeczności. Jednak to nie jedyne korzyści płynące z realizacji projektu. W ramach zadania zainstalowano m.in. budki dla owadów, kosze do segregacji odpadów, tablice edukacyjne, ławkę solarną, posadzono różnorodne gatunki bylin, traw, drzew czy krzewów, wybudowano place zabaw oraz strefy wypoczynku. Co więcej, wykonano także ciągi piesze z nawierzchni żwirowo-żywiczej wodoprzepuszczalnej oraz z nawierzchni betonowej półprzepuszczalnej mającej pozytywny wpływ na środowisko (zastosowanie tego typu nawierzchni uniemożliwia tworzenie się kałuż, dzięki czemu woda zostaje wchłaniana, a nawierzchnia służy jako magazyn wodny dla pobliskiej roślinności).

Rozwiązania projektowe zastosowane przy realizacji niniejszego zadania mają niewątpliwy wpływ na poprawę środowiska, a także wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.²

---

² Ibidem

*Park miejski Błonia zrewitalizowany w ramach projektu Zielone Pionki

*Skwer przy Alejach Lipowych zrewitalizowany w ramach projektu Zielone Pionki

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego
ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl
